

Szabó-Jilek Iván

Mégis kinek a szövetsége?

A Magyar SzínházTechnikai Szövetség legutóbb elfogadott Alapszabálya szerint: *A színházakban, előadó-művészeti létesítményekben vagy a színházért dolgozó, műszaki vagy műszaki érdeklődésű személyek* lehetnek tagjai. Ezt a meghatározást lehet szűkebben értelmezni: a színházi műszaki igazgatók, vezetők, főmérnökök és a színházak műszaki beosztású dolgozói, valamint a színháztechnikai konzulensek, tervezők, színházépítésszek, ill. a szakcégek munkatársai tartoznak ide.

Úgy gondolom azonban, helyesebb, ha tágabban értelmezzük a definíciót, és a színházi háttérszakmák munkásait is ide soroljuk. Kezdvé az ügyelől, aki az előadások láthatatlan karmestere, folytatva a díszletfestőkkel, díszletgyártókkal, jelmezvarrókkal, színházi kalaposokkal, cipészekkel, kellékesekkel és még sok más szakemberrel. A színházi előadásért, az előadásban dolgozó háttér munkások sokan vannak, nélkülük fel sem mehetne a függöny. Lehet vitatkozni, hogy például egy díszletfestő munkája mennyire művészi vagy műszaki, régen a Színháztechnikai Fórumban volt egy olyan rovat, amelyik címe erre frappáns választ adott: *A művészet mesterei, a mesterség művészei*. Mint ahogy az öltöztetők, fodrászok, sminkesek, sűgők nélkül sincs előadás. A nézők számára ezeknek a láthatatlan háttér munkásoknak a szervezett, összehangolt munkája segíti elő a színpadon játszó színészek sikerét.

Bár a díszlettervezőknek külön szövetségük is van, de munkájuk sok tekintetben mégis a színház műszaki tevékenységéhez kapcsolódik. Hova soroljuk azonban a scenikusokat és az új, modern technikákat a színházi előadásba integráló világítástervezőket, video- és médiadizájnereket, hangtervezőket? A Nemzeti Színházban tapasztaltam, hogy a műszaki igazgató az egyik előadóról szóló cikk összeállításakor sorra hívta a tárvezetőket és mindazokat, akiknek részük volt a darab lebonyolításában. A szakmánk szerencsére igen sokszínű, éppen ez teszi érdekessé és széppé.

Éppen a háttér munkások elismerésére hozták létre – Fekete Péter igazgató javaslatára – a Magyar Teátrum-díjat, amelyet az

MSZTSz szakcégeinek hathatós támogatásával osztanak ki az arra érdemesek között minden évben.

Természetesen minden szakmának, szakterületnek megvan a maga saját speciális mesterségbeli tudása és az ezzel járó problémái, elég, ha csak az oktatásuk helyzetét nézzük. Azt gondolom, az MSZTSz feladata éppen ezeknek az integrálása lenne. Minden szakma, szakterület létrehozhatna egy olyan közösséget a Szövetségben belül, amelyben a saját feladatait meghatározhatnák, megvitathatnák. A szakmák közötti párbeszédhez, a közös gondok megoldásához pedig kitűnő lehetőséget biztosíthatna a Szövetség. Korábban voltak kezdeményezések szakterületi munkacsoportok létrehozására, így színpadvilágítási, tűzvédelmi, munkavédelmi, szabványügyi stb. bizottságok megalakítására. Ezeket jó lenne ismét kibővítve feléleszteni.

A Szövetség csak gazdagodhat, erősödhet, ha tagsága kiterjesztésére törekszik. A sokkal szélesebb tagság több aktivitást hozhatna a munkájába, és a Szövetség elismertségét is nagyban fokozná. Különösen fontos volna ez egy olyan kis országban, mint hazánk, ahol a sokféle színházi szakma képviselőinek összessége sem jelent még tömegeket, de erősebbé tehetné az érdekképviseletüket.

Itt volna az ideje, hogy a színházakban dolgozó háttér munkások végre kezükbe vegyék sorsuk irányítását, kilépve a saját színházuk bezártságából leküzdjék elszigeteltségüket, megismerjék egymást, felismerjék közös bajaikat, eredményeiket. Ebben kellene nekik segíteni. A Szövetség számára ez pedig az alulról építkezés idejét jelenthetné, és a színházi érdekek, az élő problémák megjelenítését, felismerését eredményezné.

Végül is tehát a Magyar SzínházTechnikai Szövetség minden színházi háttér munkásnak – legyen az műszaki vagy egyéb – a Szövetsége. Mindazoknak, akiknek a munkája, jelenléte a színházban – a nézők számára láthatatlanul ugyan – segíti, lehetővé teszi a színjátszást, és akik nélkül sokkal szegényebb lenne közös szövetségünk.

IMPRESSZUM

X. évfolyam 4. szám
2014. december

MAGYAR
SZÍNHÁZTECHNIKAI
SZÖVETSÉG

A Magyar SzínházTechnikai Szövetség
szaklapja
HU ISSN 1786-6995

Megjelenik: negyedévente
(március, június, szeptember, december hónap)
Kiadja: a Magyar SzínházTechnikai Szövetség,
1011 Budapest, Corvin tér 8., www.msztisz.hu
Felelős kiadó: Szűcsborus János, az MSZTSz elnöke
Főszerkesztő: Szabó-Jilek Iván
Tel./fax: (+36-1) 375-6566,
szjivan@t-online.hu
Szerkesztőbizottság: Götz Béla, Götz Eszter,
Kárpáti Imre, Kiss Péter, Krisztiáni István, Rétfalvi
János, Dr. Sirató Ildikó, Dr. Venczel Sándor,
Wettstein Tibor
Szerkesztőség: Magyar SzínházTechnikai Szövetség titkársága, 1138 Budapest, Madarász
Viktor utca 43. fszt. Tel./fax: 329-0841

Korrektor: Darnay László
Grafikai munkák, tördelészerkesztés:
Lusztig Tibor
Mobil: 06-20-255-6160
E-mail: tiber.lusztig@gmail.com
Nyomdai munkák:
DeMax Művek Nyomdaipari Kft.

Terjesztés: előfizetéssel, színházi árusoknál.
A Szövetség tagjai ingyen kapják.
Ár: 945 Ft/példány

Előfizethető: a szerkesztőség címén vagy a
www.msztisz.hu honlapon lévő megrendelőlapra.
A 2014. évi teljes évfolyam ára 3360 Ft.
A postaköltséget felszámítjuk.

Régebbi lapszámok – korlátozott számban – még kaphatók.
Kéziratokat, ábrákat, fotókat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Szerkesztőségünk a hirdetések és PR-cikkek tartalmáért nem vállal felelősséget.

A közölt cikkek tartalma nem minden esetben tükrözi a szerkesztőség véleményét.

